

MARTIN ANDREASSON

Riksdagsledamot

Ledamot i lagutskottet, suppleant i konstitutionsutskottet

SVERIGES
RIKSDAG

Konstitutionsutskottet

Ink 2004 -09- 29

Dnr 050-221-2004/05

Stockholm 2004-09-24

Till konstitutionsutskottet

Granskningsanmälan rörande justitieministerns agerande utifrån Kriminalvårdsstyrelsens återrapportering om säkerhetsfrågor

Landet skakades i somras av de uppmärksammade rymningarna från Hall- och Norrtäljeanstalterna. Några av landets farligaste brottslingar visade sig kunna ta sig ut till följd av uppseendeväckande säkerhetsbrister på kriminalvårdsanstalterna. Tidigare i år har säkerheten vid bland annat Kumlaanstalten visat sig otillräcklig.

Vid en pressträff torsdagen den 5 augusti 2004 satte Thomas Bodström ökad press på Kriminalvårdsstyrelsen att snabbt komma tillrätta med de säkerhetsproblem som uppdagats, och meddelade att han ville ha fortlöpande rapporter från Kriminalvårdsstyrelsen om utvecklingen. "Och det vill vi ha varje vecka från och med nu", var hans ordagranna besked enligt vad som återgavs samma dag på Ekot.

Under gårdagen inträffade sedan ännu ett spektakulärt rymningsfall, denna gång från Mariefredsanstalten och kombinerat med regelrätt gisslantagning. Thomas Bodström själv säger i dag till TT att "rymningen från Mariefredsanstalten visar på en ny form av kriminalitet som kräver en förändring av kriminalvården". När Lena Häll Eriksson nu avgår som generaldirektör för Kriminalvårdsstyrelsen sker det, enligt vad hon meddelar på myndighetens hemsida, på grund av "[o]mständigheterna kring den senaste tidens händelser" och "i dialog med regeringen".

Redan när justitieministern i augusti meddelade sitt krav på veckovis återrapportering från Kriminalvårdsstyrelsen skapade detta vissa frågor. Det ansvariga statsrådet har både rätt och skyldighet att noga följa utvecklingen inom de myndigheter som ligger inom ansvarsområdet. Samtidigt kan en veckovis avrapportering riskera att hamna i gränslandet mot ministerstyre om den kombineras med aktiv styrning från regeringskansliet.

Med tanke på att säkerhetsproblemen uppenbarligen kvarstår, och att justitieministern redan anser sig kunna dra slutsatsen att den senaste rymningen visar på en ny form av kriminalitet, finns det starka skäl att bringa klarhet i kontakterna mellan justitieministern och Kriminalvårdsstyrelsen sedan den 5 augusti i år. Endast på

TFN: 08-786 46 89 • MOBIL: 070-526 89 16 • FAX: 08-20 98 68
BESÖKSADRESS: Mynttorget 2 • E-POST: martin.andreasson@riksdagen.se

det viset kan justitieministerns politiska ansvar för krisen inom kriminalvården bedömas.

Det är givetvis utmärkt att ett statsråd engagerar sig starkt för att följa utvecklingen inom en myndighets verksamhet. Frågan är på vilket sätt riksdagen kan utkräva ansvar för statsrådets agerande också i detta avseende.

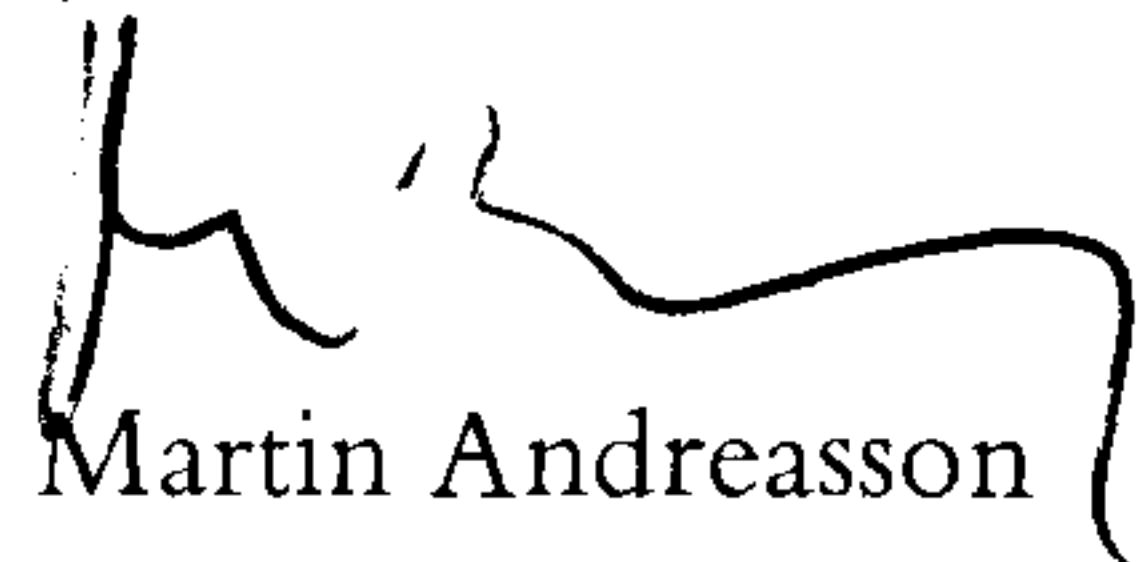
Till exempel: Om justitieministern av den veckovisa återrapporeringen dragit slutsatsen att kriminalvården nu är på rätt väg är det förvånande att han i det uppkomna läget inte tydligt tar Kriminalvårdsstyrelsens generaldirektör Lena Häll Eriksson i försvar. Om justitieministern däremot av återrapporeringen dragit slutsatsen att kriminalvården fortfarande inte är i stånd att vidta nödvändiga säkerhetsåtgärder är det förbluffande att han inte agerat tidigare för att säkerställa att myndigheten får en ledning som tar säkerhetsfrågorna på allvar.

Vid den ovannämnda presskonferensen förklarade Thomas Bodström att han tar sitt ansvar som justitieminister genom att ta initiativ till ett antal säkerhetshöjande åtgärder. När säkerheten däremot brister tiger Bodström om sitt ansvar som statsråd.

Jag anmäler därför till konstitutionsutskottet följande frågor för granskning:

1. Vilka avrapporteringar till justitieministern eller Justitiedepartementet har Kriminalvårdsstyrelsen under perioden 5 augusti–23 september 2004? Har den av justitieministern uttalade önskan om veckovis avrapportering tillgodosetts, och om så inte är fallet, hur har justitieministern agerat för att säkerställa att avrapportering sker?
2. Vilken information har justitieministern inhämtat av Kriminalvårdsstyrelsen under perioden 5 augusti–23 september 2004 om säkerhetsläget och arbetet med säkerhetsfrågor på landets kriminalvårdsanstalter i allmänhet och Mariefredsanstalten i synnerhet? Vilka bedömningar av säkerhetsläget har justitieministern gjort med utgångspunkt i denna information?
3. Utöver de åtgärder som justitieministern presenterade vid presskonferensen den 5 augusti 2004, vilka ytterligare konkreta åtgärder i frågor rörande anstaltssäkerheten har han vidtagit därefter och fram till den 23 september?

Stockholm den 24 september 2004

Martin Andreasson